

РЕШЕНИЕ

№ 114

гр. гр. Добрич, 02.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ в публично заседание на петнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Георги М. Павлов

при участието на секретаря Билсер Р. Мехмедова Юсуф
като разгледа докладваното от Георги М. Павлов Търговско дело № 20213200900209 по описа за 2021 година

Търговско дело № 209/2021 г. по описа на Окръжен съд – Добрич е образувано по искова молба, рег. вх. № 4149/22.12.2021 г. на регистратурата на Окръжен съд–Добрич, подадена от „КАРИМА“ ЕООД гр. Добрич, ул. „***“ № 4, ЕИК ***, с която срещу ТПК „ЕДИНСТВО“ с. ***, общ. Добричка, област Добрич, ЕИК ***, при условията на обективно съединяване са предявени следните искове:

Иск за сумата от 19 800.00 лв., представляваща неустойка съгласно чл. 7.2 по договор за покупко-продажба на царевица от 16.04.2021 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска – 22.12.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, претендиран на основание чл. 92 3ЗД.

Иск за сумата от 32 000.00 лв., представляваща обезщетение за претърпяна загуба в резултат на поведението на ответника, представляваща разлика в цената между договорената с ответника и тази, платена от ищеца за заместващи количества, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска – 22.12.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, претендиран на основание чл. 82 3ЗД.

Ответникът оспорва исковете по основание и размер по съображения,

подробно развити в отговор на исковата молба и допълнителния отговор. Излага доводи, че обстоятелствата, при които е бил сключен договорът, коренно са се променили, поради което ответникът е ошетен. Твърди се, че договорът противоречи на закона и на добрите нрави, същият е сключен при измама. Поддържа се, че ищецът не е развалил договора по надлежния ред и не е оказал необходимото съдействие на ответника за изпълнение на договора. Ответникът счита, че не са налице елементите на фактическия състав на чл. 92 ЗЗД за ангажирането на отговорността му за плащане на неустойка, както и че неустойката е нищожна поради противоречие с добрите нрави.

ДОБРИЧКИЯТ ОКРЪЖЕН СЪД, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, на основание чл. 235, ал. 2 ГПК, приема за установена следната **ФАКТИЧЕСКА ОБСТАНОВКА**:

Между страните по делото е сключен за Договор за покупко-продажба на царевица от 16.04.2021 г., по силата на който на ТПК „ЕДИНСТВО“ като продавач се е задължил да прехвърли на „КАРИМА“ ЕООД като купувач в срок от 20.09.2021 г. до 31.10.2021 г. собствеността на 200 МТ царевица – реколта 2021 г. срещу цена 330 лв./тон – 66 000.00 лв., която купувачът се задължил да заплати в срок от два дни преди доставката – чл. 1, 2, 3, 4 и 6 от Договора.

Съгласно чл. 7.2. от Договора, при развалянето на договора поради неизпълнение на задълженията по чл. 1.1. (задължение на продавача да прехвърли на купувача собствеността върху 200 МТ царевица-реколта 2021 г.) и/или 1.2. (задължението на продавача да гарантира, че стоката е негова собственост и върху нея нямат права трети лица, включително, но не само право на собственост, зложни права и др.) продавачът дължи на купувача неустойка в размер на 30 % от стойността на издадената фактура.

Страните изрично са уговорили, че неустойката по чл. 7.2. от Договора не изключва правото на купувача да претендира обезщетение за всички претърпени вреди и пропуснати ползи, представляващи пряка и/или косвена последица от неизпълнението на задълженията и/или забавата на продавача – чл. 7.4 от Договора.

Купувачът е отправил до продавача писмена покана (без установена дата) за изпълнение на договора, но последният е изразил становище, че при

така стеклите се обстоятелства относно цените на царевицата не е съгласен на сделка.

Купувачът е отправил до продавача писмена покана за плащане на дължимата неустойка по чл. 7.2. от договора и за обезщетение за претърпени загуби по чл. 7.4. от договора (без установена дата), като продавачът в писмен отговор изх. № 4/14.010.2021 г. е заявил, че не отрича договора, а отказва изпълнение на същия при така уговорената цена и настоява за споразумение относно цената на стоката съобразена с повишаването на пазарната цена на стоката.

С оглед неизпълнението на договор от страна на продавача, купувачът е закупил от трето лице 200 м.т. царевица на цена 490 лв./тон.

Купувачът е изпратил до продавача покана за плащане на дължимата неустойка и проформа-фактура № 35/08.11.2021 г. за плащането на процесните суми, но документите са били върнати в цялост.

Констатирано е от вещото лице по съдебно-счетоводната експертиза, че през стопанската 2020/2021 г. кооперацията е произвела 352.380 МТ царевица, като 327.380 МТ са продадени на „АГРОРЕЗЕРВ ТРЕЙД“ ЕООД на цена 430.00 лв./т.

Видно от писмените доказателства по делото, както и от заключението на вещото лице по допуснатата и приета от Съда, неоспорена от страните съдебно – счетоводна експертиза, на 03.11.2021 г. „КАРИМА“ ЕООД е сключила с ЕТ „БОЖУР ЕНЧО СТОЯНОВ – СТОЯН СТОЯНОВ“ договор за търговска продажба, по силата на който на ЕТ „БОЖУР ЕНЧО СТОЯНОВ – СТОЯН СТОЯНОВ“ като продавач се е задължил да прехвърли на „КАРИМА“ ЕООД като купувач собствеността на 800 МТ царевица – реколта 2021 г. срещу цена 490 лв./тон – 392 000.00 лв., която купувачът се задължил да заплати. Вещото лице е установило, че продавачът е доставил на купувача 792.100 МТ царевица – реколта 2021 г. за цена 490 лв./т. – 388 1129.00 лв., която купувачът е платил. Според от заключението на вещото лице, стоката е доставена от склада на продавача до склада на купувача с транспорт за сметка на купувача (общо 22 бр. курса), видно от проверените от вещото лице приемо-предавателни протоколи, товарителници, пътно-прехвърлителни разписки, кантарни бележки за внесен товар, пътни листи и заповеди към всеки пътен лист на основание чл. 18, т. 4 от Наредба № Н-

8/2008 г. за условията и реда за извършване на превоз на пътници и товари за собствена сметка.

Според експертното мнение на вещото лице, в периода 01.10.2021 г. – 23.11.2021 г. „КАРИМА“ ЕООД е закупило от свободния пазар царевица-реколта 2021 г. – 6 854.460 МТ при средна цена 423.20 лв./т., за периода 01.11.2021 г. – 23.11.2021 г. – 5 016.74 МТ царевица – реколта 2021 г. при средна цена 452.20 лв./т. или общо за целия период – 11 870.930 МТ царевица – реколта 2021 г. при средна цена 441.95 лв./т., като средната цена на стоката е вариала в диапазон 335 лв./т. – 490.00 лв./ т.

Установява се от заключението на вещото лице по съдебно-счетоводната експертиза, че количеството стока, закупено от ЕТ „БОЖУР ЕНЧО СТОЯНОВ – СТОЯН СТОЯНОВ“ – 792.100 МТ, съгласно изготвения зърнен баланс за 800 МТ, заедно с количествата, закупени от други контрагенти (общо 9 000 МТ), е продадена от „КАРИМА“ ЕООД на „КОФКО ИНТЕРНЕСЪНЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД гр. София по силата на договори за търговски продажби. „КАРИМА“ ЕООД като продавач се е задължил да прехвърли на „КОФКО ИНТЕРНЕСЪНЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД като купувач собствеността на 9 000 МТ царевица – реколта 2021 г. срещу цена 500 лв./тон – 4 500 000.00 лв., която купувачът се задължил да заплати. Вещото лице е констатирало наличието на други сделки между „КАРИМА“ ЕООД като продавач и „КОФКО ИНТЕРНЕСЪНЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД като купувач за продажба на царевица – реколта 2021 г., както следва: Договор от 12.05.2021 г. за продажба на 1 300 МТ с единична цена 432.00 лв./т. – 561 600.00 лв.; Договор от 04.08.2021 г. за доставка на 2800 МТ с единична цена 410 лв./т. – 1 148 000.00 лв.; Договор от 07.10.2021 г. за продажба на 1206.160 МТ с единична цена 480.00 лв./т. – 578 956.80 лв.; както и на други сделки, сключени от „КАРИМА“ ЕООД като продавач и „ГЛЕНКОР АГРИКЪЛЧЪР“ РУМЪНИЯ като купувач: Договор от 15.04.2021 г., Анекс № 1/15.04.2021 г. за продажба на 500 МТ с единична цена 354.98 лв./т. – 177 490.00 лв.; Анекс № 2/16.04.2021 г. за продажба на 500 МТ с единична цена 360.36 лв./т. – 180 180.00 лв.; Анекс № 3/19.04.2021 г. за продажба на 900 МТ с единична цена 360.36 лв./т. – 324 324.00 лв.; Анекс № 4/20.04.2021 г. за продажба на 500 МТ с единична цена 363.00 лв./т. - 181 501.00 лв.; Анекс № 4а/20.10.2021 г. за продажба на 500 МТ с единична цена 363.00 лв./т. – 181 501.00 лв.; Анекс № 5/21.04.2021 г. за продажба на 1 000

МТ с единична цена 370.34 лв./т. – 370 340.00 лв.; Анекс № 6/23.07.2021 г. с единична цена 398.99 лв./т. - 797 980.00 лв.

При така безспорно установената фактическа обстановка се налагат следните **ПРАВНИ ИЗВОДИ:**

1. Относно иска за неустойка по чл. 92 ЗЗД:

Съгласно формулирания в чл. 5 ГПК принцип за законност в гражданския процес, Съдът разглежда и решава делата според точния смисъл на законите, а когато те са непълни, неясни или противоречиви – според общия им разум. Принципът на законността се схваща и като задължение на Съда да приложи императивна правна норма, която е от значение за решаване на правния спор, дори и страните да не са се позовали на нея. Основната функция на Съда е да осигури прилагането на закона и тя не може да бъде обусловена от волята на страните, когато следва да осигури приложение на императивен материален закон, установен в обществен интерес.

Съдът е длъжен да се произнесе в мотивите на решението по нищожността на правни сделки или на отделни клаузи от тях, които са от значение за решаване на правния спор, без да е направено възражение от заинтересованата страна, само ако нищожността произтича от сделката или от събраните по делото доказателства – ТР – 1 – 2020 - ОСГТК.

С оглед служебното задължение на Съда да следи за нищожността на правни сделки, които от значение за решаване на правния спор, и с инвокираното от ответника възражение за нищожност на договора, Съдът следва да се произнесе по въпроса за нищожността на сключения на 16.04.2021 г. между страните по делото договор за търговска продажба.

Страните по са сключили Договор за покупко-продажба на царевица от 16.04.2021 г., по силата на който на ТПК „ЕДИНСТВО“ като продавач се е задължил да прехвърли на „КАРИМА“ ЕООД като купувач в срок от 20.09.2021 г. до 31.10.2021 г. собствеността на 200 МТ царевица – реколта 2021 г. срещу цена 330 лв./тон – 66 000.00 лв., която купувачът се задължил да заплати в срок от два дни преди доставката – чл. 1, 2, 3, 4 и 6 от Договора.

В разглеждания случай договорът за търговска продажба е двустранен, възмезден, консенсуален, формален, комутативен с obligatorно-вещно

действие; абсолютна търговска сделка по смисъла на чл. 1, ал. 1, т. 1 и 2, чл. 286, ал. 1 ТЗ.

Анализът на доказателствата по делото, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, е основание за извода, че договорът не е нищожен поради противоречие със закона, поради заобикаляне на закона, поради нарушение на добрите нрави, поради невъзможността на предмета, поради липса на воля и съгласие, като привидна сделка и поради липса на основание.

Съгласно чл. 297 ТЗ, търговска сделка, сключена между търговци, не може да се унищожава поради крайна нужда и явно неизгодни условия, поради което възражението на ответната страна за сключването на сделката при условията на крайна нужда и явно неизгодни за страната условия, е се явява недопустимо.

В процесния казус, договорът за търговска продажба е абсолютна търговска сделка и не попада под приложното поле на ЗЗП, поради което възражението на ответната страна за наличието на неравноправни клаузи в договора за търговска продажба се явява недопустимо – арг. параграф 13, т. 1, 2 и 3 ЗЗП.

Процесният оговор за търговска продажба е действителен и породил присъщото нему действие, като е породил съответните права и задължения на страните.

Контроверсният въпрос по делото е относно наличието на елементите от фактическият състав, който следва да се осъществи, за да възникне основанието за заплащане на неустойка за неизпълнение на договора.

Неустойката е една от формите на договорната отговорност. Съгласно чл. 92 ЗЗД, неустойката е правен институт с обезпечителни, обезщетителни и наказателни функции. Неустойката обезпечава изпълнението на договора и служи като обезщетение за вредите, които изправната страна търпи от неизпълнението, без да е нужно те да се доказват.

В литература неустойката е дефинирана като акцесорно съглашение с предмет задължение, което става изискуемо в случай на неизпълнение на главното задължение – вж. **Калайджиев, А.** Облигационно право. Обща част. С., 2020, с. 420.

Неустойката е предварително определена по съдържание, основание и обем вторична санкционна правна последица, възникваща от факта на

неизпълнението на едно валидно поето облигационно задължение, за което длъжникът отговаря.

Фактическият състав, който следва да се осъществи, за да възникне основанието за плащане на неустойка включва следните елементи: 1. наличие на валидно договорно задължение; 2. кредиторът да е изпълнил задължението си или да е бил готов да го изпълни; 3. виновно неизпълнение от страна на длъжника, изпълнението му да е лошо или със забава; 4. неустойката да е уговорена от страните по договора.

В разглеждания случай, Съдът приема, че са налице елементите на правопораждащия фактически състав на вземането за неустойка. Съгласно чл. 7.2. от Договора, при разваляне на договора поради неизпълнение на задължение на продавача да прехвърли на купувача собствеността върху 200 МТ царевица-реколта 2021 г., продавачът дължи на купувача неустойка в размер на 30 % от издадената фактура. Уговорката на чл. 7.2. от Договора, тълкувана съобразно чл. 20 ЗЗД във връзка с другите уговорки и съобразно смисъла, който произтича от целия договор, с оглед целта на договора, обичаите в практиката и добросъвестността, следва да се тълкува в смисъл, че размерът на неустойката е в размер на 30 % от стойността на договора и има компенсаторен характер с оглед развалянето на договора поради неизпълнение на задължението на продавача по чл. 187 ЗЗД за предаване стоката на купувача.

Между страните по делото е възникнало облигационно отношение по договор за търговска продажба.

Анализът на доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност позволява на Съда да формулира извод за пълно неизпълнение на задълженията на продавача, произтичащи от договора.

От доказателствата по делото се налага изводът, че договорът за търговска продажба е развален при условията на чл. 87, ал. 2 ЗЗД – разваляне без предупреждение в хипотезата, когато длъжникът не е изпълнил престацията си в уговореното време. Искането на купувача за плащане на неустойка по чл. 7.2. от Договора може да се тълкува като изявление за разваляне на договора по смисъла на чл. 87, ал. 2 ЗЗД, тъй като не е необходимо използването в изявлението на санкрални фрази и изрази или позоваване на чл. 87 ЗЗД – р. 288 – 2020 – IV – ВКС. Исковата молба, с която

се претендират последиците от развалянето, поначало има значение на изявление за разваляне по чл. 87, ал. 2 ЗЗД.

В конкретния казус, продавачът не е изпълнил задължението си да прехвърли на купувача договореното количество стока, поради което договорът е развален от подавача без предупреждение съобразно чл. 87, ал. 2 ЗЗД.

Ответникът е invoкирал възражение за прекомерност на неустойката по чл. 92, ал. 2 ЗЗД.

Възможността неустойката да се намали поради прекомерност е частно проявление на общия правен принцип за справедливост и добросъвестност. Правото да се иска намаляване на неустойката е потестативно право на неизправния длъжник, което по изрична законова разпоредба възниква при наличие на прекомерна неустойка – чл. 92, ал. 2 ЗЗД. Намаляването на дължимата неустойка не цели да установи аритметично равенство между две стойностни величини, а само да възстанови мярата, т. е. да установи едно относително съответствие между размера на дължимата неустойка и обема на действително претърпените вреди. Правото да се иска намаляване на неустойката възниква при алтернативното наличие на някоя от следните положителни предпоставки: прекомерност по смисъла на чл. 92, ал. 2 ЗЗД; съпричиняване от кредитора по чл. 83 ЗЗД; некачествено или частично изпълнение – в случай на неустойка, уговорена за пълно изпълнение. Същевременно трябва да са налице и някои отрицателни предпоставки, а именно: клаузата за неустойка да не е нищожна (чл. 206, ал. 3 ЗЗД; да не е „екзорбитантна” неустойка); неустойката да не е вече платена; да не е потвърдена в съдебна спогодба; да не е уговорена между търговци (чл. 309 ТЗ). Специалният режим на чл. 309 ТЗ въвежда изключение от правилото, според което прекомерността на неустойката е основание за нейното намаляване. Разпоредбата дисквалифицира прекомерността като предпоставка да се иска намаляване на неустойката, въвеждайки забрана за прилагането на това основание, без формално да изключва другите основания по чл. 92, ал. 2 ЗЗД. Правилото на чл. 309 ТЗ кореспондира с разрешението на чл. 297 ТЗ, съгласно който търговската сделка, сключена между търговци, не може да се унищожава поради крайна нужда и явно неизгодни условия, доколкото двете са проявление на принципа на засилените изисквания към

търговците. Ограничението по чл. 309 ТЗ важи само при кумулативна даденост на двете предпоставки: неустойката да е уговорена по търговска сделка, по която и двете страни са търговци, както е в разглеждания случай. Възражението на ответника за прекомерност на неустойката се явява недопустимо.

Ответникът е релевирал и възражение за „екзорбитантност” на неустойката - нищожност поради противоречието ѝ с добрите нрави – чл. 26, ал. 1 ЗЗД, както и възражение за прекомерност на неустойката по чл. 92, ал. 2 ЗЗД.

Екзорбитантната неустойка е частен случай на неморална уговорка - чл. 26, ал. 1 ЗЗД.

За да бъде обявена една неустоечна клауза за екзорбитантна е нужно тя така да е формулирана, че да е видна нейната противоречаща на добрите нрави прекомерност, която я прави морално нетърпима.

В ТР № 1 – 2010 – ОСТК е възприето разбирането, че уговарянето на неустойката в твърде голям размер или без краен предел или фиксиран срок, до който може да се начислява, не я прави нищожна поради накърняване на добрите нрави.

Преценката за нищожност на неустойката поради накърняване на добрите нрави следва да се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора, а не в последващ момент.

Могат да се използват някои от следните примерно посочени в ТР № 1 – 2010 – ОСТК критерии: 1. естеството им на парични или на непарични и размерът на задълженията, изпълнението на които се обезпечава с неустойка; 2. дали изпълнението на задължението е обезпечено с други правни способности; 3. видът на уговорената неустойка (компесаторна или мораторна) и видът на неизпълнение на задължението – съществено или за незначителна негова част; 4. съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваните от неизпълнението на задължението вреди.

Неустойката следва да се приеме за нищожна, ако единствената цел, за която е уговорена, излиза извън присъщата ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функция. Накърняването на добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. трето ЗЗД се проявява в нарушаване на правни принципи като справедливостта, добросъвестността в гражданските и търговските

правоотношения и на предотвратяване на несправедливото облагодетелстване – арг. от чл. 63, ЗЗД, чл. 302, 307 и 289 ТЗ. Критерият за преценка на съответствието на клаузата за неустойка с добрите нрави като съотношение между размера на уговорената неустойка и очакваните вреди от неизпълнението, следва да се прилага по начин, който схваща вредите на плоскостта на интереса на кредитора от изпълнението и така неустойката да се преценява като обезщетяваща вредите над обичайните или изпълняваща наказателна функция.

Съдът, съобразявайки се с установените от доктрината и практиката критерии за екзорбитантност на неустоечната клауза, приема, че в конкретния казус те са налице частично. Уговорената от страните неустойка – 30 % от стойността на издадената фактура, дават основание да се приеме, че съглашението за неустойка надхвърля присъщата за всяко неустоечно съглашение функции - обезпечителна, обезщетителна и санкционна, но в размера над 10 % от стойността на договора. От доказателствата по делото е видно, че в договора за търговска продажба, сключен между „КАРИМА“ ЕООД като продавач на „КОФКО ИНТЕРНЕТЪНЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД като купувач е уговорена неустойка в размер на 10 % от стойността на договора. Няма правна и икономическа логика ищецът да вменява своя контрагент ТПК „ЕДИНСТВО“ неустойка в размер на 30 % от стойността на договора, а на друг контрагент - „КОФКО ИНТЕРНЕТЪНЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД – неустойка в размер на 10 % от стойността на договора. Този размер на неустойката от 10 % от стойността на договора е в съответствие с функциите на неустойката – обезпечителна, обезщетителна и санкционна и е възприет в търговската практика като обичаен.

С оглед изложените съображения, възражението на ответника за екзорбитантност на неустоечното съглашение по чл. 26, ал. 1 ЗЗД е частично основателно, поради което искът следва да се уважи до размер на сумата, представляваща 10 % от издадената фактура – 6 600.00 лв., като за разликата от 6 600.00 лв. до претендираната сума от 19 800.00 лв. следва да се отхвърли като неоснователен.

Относно иска за обезщетение за претърпяна загуба по чл. 82 ЗЗД:

Една от последиците на неизпълнението е правото на кредитора и насрещното задължение на длъжника за обезщетяване на претърпените от

кредитора вреди. Те са част от съдържанието на едностранно гражданско правоотношение, наречено „гражданска отговорност“ – Вж. **Калайджиев, А.** цит. съч., с. 354, **Конов, Т.** Основание на гражданската отговорност. С., 1995, с. 8.

Гражданската отговорност възниква при наличието на сложен фактически състав, който включва следните елементи: 1. Поведение, 2. Противоправност на поведението (неосъществяване на дължимия от длъжника резултат, неудовлетворяване на относителното право на кредитора), 3. Вреди (засягане на правнозащитени блага) под формата на претърпени загуби и пропуснати ползи, 4. Причинна връзка между противоправното поведение (условията, които причиняват резултата редовно, правилно, нормално, типично, адекватно, а не по изключение – т. н. теория за равноценността и теорията за адекватна причинна връзка), 5. Вина (юридически факт от вида на душевните състояния, представляващ психическото отношение на човека към извършваното от него противоправно поведение, обусловило осъществяването му).

При договорната отговорност неблагоприятните последици в сферата на кредитора се дължат на неосъществяването на една обективно полезна, очаквана и дължима промяна. За кредитора договорът е средство за задоволяване на някакъв интерес чрез обективиране на дължимия резултат. Осъществяването на този резултат може да се нарече интерес от изпълнението или позитивен интерес. Неосъществяването на полезните и желани изменения в действителността поради неизпълнение на задълженията от страна на длъжника накърнява позитивния интерес на кредитора. Задължението за обезщетяване на вредите има вторичен характер, защото поначало възниква след неизпълнение на друго, възникнало преди това задължение. Договорната отговорност възниква при нарушаване на правилото *Pacta sunt servanda*, уредено в чл. 79 ЗЗД.

В разглеждания случай не са налице елементите на фактическия състав на чл. 82 ЗЗД за ангажиране отговорността на ответника за репарация на причинените на ищеца вреди под формата на претърпени загуби, изразяващи се разлика в цената между договорената с ответника и тази, платена от ищеца за заместващи количества. Безспорно е, че неизпълнението на договора от страна на ответника представлява виновно противоправно поведение, но не се

установи по несъмнен и категоричен начин наличието на претендираните от ищеца претърпени загуби и на причинна връзка между виновното противоправно поведение на длъжника и претърпените загуби. По делото е установено, че в изследвания период, ищецът като търговец с основен предмет на дейност търговия със зърно, е сключвал многобройни сделки за покупка и продажба на царевица при средна цена от 442 лв./т., варираща в диапазон 335 лв./т. – 490.00 лв./т., като е продал същите тези количества на цена в диапазон 430 лв./т. – 500.00 лв./т. Факт е, че средната изкупна цена стоката в изследвания период е отбелязвала тенденция към повишаване, видно от данните на официалния бюлетин на МЗХГ „Оперативен анализ на основните земеделски култури.“ В периода 10.03.2021 г. – 27.10.2021 г. средната изкупна цена на слънчогледа е варираща в диапазона от 402 лв./т. до 487 лв./т. В процесния казус се установява, че „КАРИМА“ ЕООД е продал на „КОФКО ИНТЕРНЕТЪНЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД 9 000 МТ царевица – реколта 2021 г. срещу цена 500 лв./т., по силата на договори за търговски продажби, сключени в периода 12.05.2021 г. – 07.10.2021 г. с единична цена, варираща в диапазона 432.00 лв./т. - 480.00 лв./т. В случая не може да се приеме, че неизпълнението на договора за търговска продажба от страна на ответника е довело до претърпяване на загуби от ищеца, изразяващи се в разликата между цената на закупената от него заместваща стока и цената на договорената с купувача стока. Изменението на стопанската конюнктура не може се вмени в тежест на ответника, тъй като ищецът договорил продажна цена на стоката на цена, надвишаваща цената на стоката по неизпълнения от ответника договор.

С оглед изложените съображения, искът за плащане на сумата от 32 000.00 лв., представляващи претърпени загуби се явява недоказан и следва да се отхвърли.

Относно искането за присъждане на разноски:

Съгласно чл. 78, ал. 1 ГПК, заплатените от ищеца такси, разноски по производството и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, се заплащат от ответника съразмерно с уважената част от иска.

Ответникът има право да иска заплащане на направените от него разноски съразмерно с отхвърлената част от иска и при прекратяване на делото – чл. 78, ал. 3 и 4 ГПК.

Съдът, като се съобрази със задължителната сила на Решение от 23.11.2017 г. по съединени дела С – 427/2016 и С- 428/2016 на Съда на ЕС, съгласно което националната правна уредба за вземанията за разноси в гражданския процес противоречи с правото на Европейския съюз, и като прецени действителната и правна сложност на предмета на правния спор, счита, че следва да уважи частично искането на страните за присъждане на разноси съобразно изхода на правния спор, като присъди на ищеца 1 000.00 лв. съдебно-деловодни разноси и 500.00 лв. адвокатско възнаграждение, а на ответника – 500.00 лв. адвокатско възнаграждение.

С оглед гореизложените съображения, **ДОБРИЧКИЯТ ОКРЪЖЕН СЪД**

РЕШИ:

ОСЪЖДА ТПК „ЕДИНСТВО“ с. ***, общ. Добричка, област Добрич, ЕИК *** да заплати на „КАРИМА“ ЕООД гр. Добрич, ул. „****“ № 4, ЕИК *** сумата от 6 600.00 лв., представляваща неустойка съгласно чл. 7.2 по договор за покупко-продажба на царевица от 16.04.2021 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска – 22.12.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата от 6 600.00 лв. до 19 800.00 лв.

ОТХВЪРЛЯ иска на „КАРИМА“ ЕООД гр. Добрич, ул. „****“ № 4, ЕИК *** срещу ТПК „ЕДИНСТВО“ с. ***, общ. Добричка, област Добрич, ЕИК *** за сумата от 32 000.00 лв., представляваща обезщетение за претърпяна загуба в резултат на поведението на ответника, представляваща разлика в цената между договорената с ответника и тази, платена от ищеца за заместващи количества, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска – 22.12.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА ТПК „ЕДИНСТВО“ с. ***, общ. Добричка, област Добрич да заплати на „КАРИМА“ ЕООД гр. Добрич, ул. „****“ № 4, ЕИК *** сумата от 1 000.00 лв. съдебно-деловодни разноси и 500.00 лв. адвокатско

възнаграждение

ОСЪЖДА „КАРИМА“ ЕООД гр. Добрич, ул. „***“ № 4, ЕИК *** да заплати на ТПК „ЕДИНСТВО“ с. ***, общ. Добричка, област Добрич сумата от 500.00 лв., представляваща адвокатско възнаграждение.

**РЕШЕНИЕТО ПОДЛЕЖИ НА ВЪЗЗИВНО ОБЖАЛВАНЕ ПРЕД
ВАРНЕНСКИЯ АПЕЛАТИВЕН СЪД В ДВУСЕДМИЧЕН СРОК ОТ
ВРЪЧВАНЕТО МУ НА СТРАНИТЕ.**

Съдия при Окръжен съд – Добрич: _____